



หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน

การงานอาชีพ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง

นางเดือนนภา นายสิฏฐากร	อุ๋นอ่อน ซูทรัพย์	คศ.บ. (คหกรรมศาสตร์บัณฑิต) กศ.บ. ธุรกิจศึกษา (การตลาด), MS in business Education MA in Management
นางสาวปิยวีร์ นายธนบดี	จตุพงษ์รัชยา เกื้อกุลประชา	ศศ.ม. (คหกรรมศาสตร์ศึกษา) ค.บ. (ครุศาสตร์ไฟฟ้า สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า), ศศ.ม. (เทคโนโลยีสื่อสารทางการศึกษา)

ผู้ตรวจ

นางสาวราตรี นางสาวจิรประภา	มหาศิริ แจ้งเยี่ยม	ค.อ.ม. (ครุศาสตร์อุตสาหกรรม) วท.ม. (ครุศาสตร์เกษตร)
นายบรรเจิด	เปาจิน	ปทศ. (เทคนิคช่างยนต์), ค.อ.ม. (เครื่องกล)

บรรณาธิการ

นางสาวสุชาดา นางสาวจริยา	วราหพันธ์ บุรพกุลศรั	กศ.บ. (สังคมศึกษา), ค.ม. (พื้นฐานการศึกษา) กศ.บ. (คหกรรมศาสตร์), ศศ.ม. (คหกรรมศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน)
-----------------------------	-------------------------	--



จัดพิมพ์โดย บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

ฝ่ายการตลาด, ฝ่ายผลิตและจัดส่ง, ฝ่ายการเงินและบัญชี :
๖๗/๑๐๙ หมู่ ๑ ซ.พระแม่การ์ตูนย์ ต.บ้านใหม่ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ๑๑๑๒๐
โทร. ๐ ๒๕๘๔ ๕๘๘๙, ๐ ๒๕๘๔ ๕๙๙๓, ๐ ๒๕๖๑ ๕๕๘๐-๒
โทรสาร ๐ ๒๕๖๑ ๕๕๙๓, ๐ ๒๕๘๒ ๒๓๑๓

ฝ่ายวิชาการ :
๘๗/๑๒๒ ถ.เทศบาลสงเคราะห์ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐
โทร. ๐ ๒๕๕๔ ๔๘๑๘-๒๐, ๐ ๒๕๕๓ ๘๑๖๘-๕ โทรสาร ๐ ๒๕๘๐ ๒๕๒๓

ปีที่พิมพ์ ๒๕๖๗
พิมพ์ครั้งที่ ๑
จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม
ISBN 978-616-07-2647-9
ราคา ๗๙ บาท

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ
ลิขสิทธิ์เป็นของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

คำนำ



หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน **การงานอาชีพ ๑** เล่มนี้ ได้เรียบเรียงขึ้นสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยได้ยึดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยยกเลิกมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด สาระที่ ๒ การออกแบบและเทคโนโลยี และสาระที่ ๓ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ จึงประกอบด้วย ๒ สาระ แบ่งออกเป็น ๘ หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

สาระที่ ๑ การดำรงชีวิตและครอบครัว

- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในบ้าน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การจัดตกแต่งห้องต่าง ๆ
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ การเตรียม ประกอบ จัดตกแต่ง และบริการอาหาร
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การประดิษฐ์ของใช้ ของตกแต่งจากวัสดุในท้องถิ่น
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ การจัดสวนในภาชนะ
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ การซ่อมแซม บำรุงรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้

สาระที่ ๒ การอาชีพ

- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ งานอาชีพ

หนังสือเล่มนี้ ได้ส่งเสริมการเรียนรู้การสอนด้วย**กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)** ในส่วนของท้ายหน่วยการเรียนรู้ทุกหน่วย และส่งเสริมสมรรถนะที่สำคัญทางการงานอาชีพโดยใช้ **โครงการเป็นฐาน (Project-Based Learning)**

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน **การงานอาชีพ ๑** เล่มนี้ จะอำนวยความสะดวก ต่อครูผู้สอนที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ และ บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร



ฝ่ายวิชาการ บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

แนะนำหนังสือเรียน

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน **การงานอาชีพ ๑** ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เล่มนี้ มีองค์ประกอบสำคัญดังนี้



● แนวคิด

เป็นความคิดสำคัญเป็นแนวในการผูกเรื่องหรือความคิดอื่น ๆ ที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้

● สาระการเรียนรู้

เป็นขอบข่ายเนื้อหาสาระที่นักเรียนจะได้เรียนในหน่วยการเรียนรู้นั้น ๆ

● ทักษะ

เป็นสิ่งที่กำหนดให้รู้ว่านักเรียนควรรู้อะไร ทำอะไรได้ และคุณลักษณะที่พึงเกิดกับนักเรียนตามเป้าหมายของหลักสูตร

● เปิดโลกทัศน์

เป็นการสอดแทรกความรู้ มุมมอง แนวคิดที่ทันสมัยในประเด็นต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันระหว่างเนื้อหา ซึ่งนักเรียนและครูผู้สอนสามารถนำไปปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ นักเรียน



● ปัญหาที่ออก

เป็นการนำเสนอปัญหาที่สามารถพบเห็นหรือสอดคล้องในชีวิตประจำวัน โดยใช้ภาพเหตุการณ์แล้วตั้งคำถาม กระตุ้นการเรียนรู้ในเรื่องนั้น ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้นักเรียนได้คิด วิเคราะห์ และหาคำตอบด้วยตนเอง

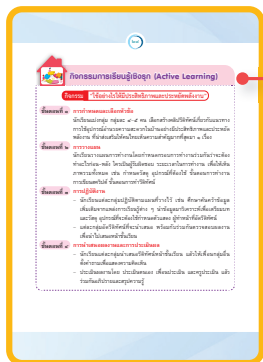


● การนำเสนอเนื้อหา

เป็นการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบ Infographic ในส่วนของเนื้อหาที่ยากและมีปริมาณมาก เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจของนักเรียน

● สรุปสาระสำคัญ

เป็นการสรุปสาระสำคัญหรือความคิดรวบยอดท้ายหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจได้ง่ายและสามารถใช้เทคโนโลยี QR Code เพื่อรับชม Motion Graphic ได้



● กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงเหมือนกับในชีวิตจริงอย่าง มีระบบ โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ๔ ขั้นตอน

● สร้างเสริมทักษะด้านการงานอาชีพ โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project - Based Learning)

เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำความรู้และทักษะที่ได้เรียนรู้ทั้งหมดมาประยุกต์ใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนางาน โดยการทำโครงงาน มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ๖ ขั้นตอน



สารบัญ



🏠 งานบ้าน



หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ใช้อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในบ้าน

๑	การใช้อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการทำงานบ้าน	๒
๒	วิธีการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าชนิดต่าง ๆ ให้ประหยัดพลังงาน	๒๑
๓	สรุป	๒๓
๔	กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๒๓
๕	คำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้	๒๓
๖	กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	๒๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

การจัดตกแต่งห้องต่าง ๆ

๑	หลักการจัดตกแต่งบ้าน	๒๖
๒	การจัดตกแต่งห้องต่าง ๆ	๒๘
๓	สรุป	๓๖
๔	กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๓๗
๕	คำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้	๓๗
๖	กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	๓๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

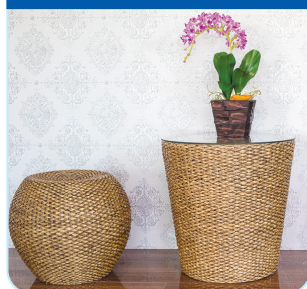


การเตรียม ประกอบ จัดตกแต่ง และบริการอาหาร ๓๙

การเตรียมอาหาร	๔๐
การประกอบอาหาร	๔๕
การจัดตกแต่งอาหาร	๕๖
การบริการอาหาร	๕๗
สรุป	๖๒
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๖๒
คำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้	๖๒
กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	๖๓

งานประดิษฐ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔



การประดิษฐ์ของใช้ ของตกแต่งจากวัสดุในท้องถิ่น ๖๕

ผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่น	๖๖
วิธีการประดิษฐ์ของใช้ ของตกแต่งจากวัสดุในท้องถิ่น	๗๐
สรุป	๘๖
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๘๖
คำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้	๘๖
กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	๘๘

งานเกษตร

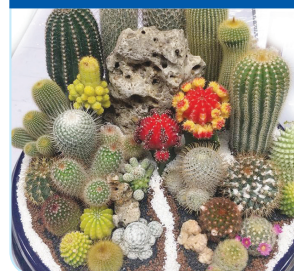
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕



การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ๙๐

วิธีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	๙๑
การถนอมอาหาร	๙๓
สรุป	๑๐๔
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๑๐๔
คำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้	๑๐๔
กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	๑๐๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖



การจัดสวนในภาชนะ

๑๐๖

การแก้ปัญหาในการทำงาน	๑๐๗
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดสวนในภาชนะ	๑๑๑
การจัดสวนในภาชนะรูปแบบต่าง ๆ	๑๑๖
สรุป	๑๒๓
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๑๒๓
คำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้	๑๒๓
กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	๑๒๔

งานช่าง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗



การซ่อมแซม บำรุงรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ ๑๒๖

การซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้	๑๒๗
การบำรุงรักษาเครื่องเรือนและเครื่องใช้	๑๓๕
สรุป	๑๓๗
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๑๓๘
คำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้	๑๓๘
กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	๑๓๙

การอาชีพ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘



งานอาชีพ

๑๔๑

แนวทางการเลือกอาชีพ	๑๔๒
เจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ	๑๔๕
การสร้างอาชีพ	๑๕๑
สรุป	๑๕๖
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๑๕๖
คำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้	๑๕๖
กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	๑๕๗

สร้างเสริมทักษะด้านการงานอาชีพโดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) ๑๕๘
 บรรณานุกรม ๑๕๙

แผนผังแสดงสาระการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในบ้าน



- การใช้อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการทำงานบ้าน
- วิธีการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าชนิดต่าง ๆ ให้ประหยัดพลังงาน

- หลักการจัดตกแต่งบ้าน
- การจัดตกแต่งห้องต่างๆ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

การจัดตกแต่งห้องต่าง ๆ



งานบ้าน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

การเตรียม ประกอบ จัดตกแต่ง และบริการอาหาร



- การเตรียมอาหาร
- การประกอบอาหาร
- การจัดตกแต่งอาหาร
- การบริการอาหาร

หน่วยการเรียนรู้ที่

๑

อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในบ้าน

บทเรียนนี้สอดคล้อง
กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑



แนวคิด

มาตรฐาน ง ๑.๑

เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

ตัวชี้วัด : สิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้

- วิเคราะห์ขั้นตอนการทำงานตามกระบวนการทำงาน
- ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงานด้วยความเสียสละ
- ตัดสินใจแก้ปัญหาการทำงานอย่างมีเหตุผล



สาระการเรียนรู้

- การใช้อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการทำงานบ้าน
- วิธีการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าชนิดต่าง ๆ ให้ประหยัดพลังงาน



“สิ่งอำนวยความสะดวกทำให้เราสามารถ
ใช้ชีวิตและทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้สะดวก
และประหยัดเวลามากขึ้น”

นักเรียนคิดว่า อุปกรณ์อำนวยความสะดวกใดที่มี
ความจำเป็นต่อการใช้ชีวิตประจำวันของตนเอง
มากที่สุด เพราะอะไร ?



การใช้อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการทำงานบ้าน

อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการทำงานบ้าน คือ เครื่องมือที่นำมาใช้ทุนแรงในการ
ทำงานบ้าน ซึ่งจะทำให้การทำงานบ้านเสร็จอย่างรวดเร็ว ประหยัดแรงงาน เวลา ค่าใช้จ่าย และ
มีความปลอดภัยต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

หลักการเลือกใช้อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการทำงานบ้าน มีดังนี้

๑. **มีความเหมาะสมกับลักษณะงาน** เลือกอุปกรณ์มาใช้ให้เหมาะสมกับงาน เช่น
ไม้กวาดดอกหญ้าใช้กวาดฝุ่นหรือขยะบนพื้นที่เรียบและแห้ง ไม้กวาดด้ามยาวใช้กวาด
หยากไย่บนเพดานห้อง

๒. **สะดวกและง่ายต่อการใช้งาน** ผู้ใช้สามารถเรียนรู้วิธีการใช้งานได้ด้วยตนเอง เช่น
เมื่อศึกษาคู่มือการใช้หม้อหุงข้าวไฟฟ้าแล้วนักเรียนสามารถหุงข้าว
ตามลำดับขั้นตอนได้ด้วยตนเองและได้ข้าวที่สุกตามต้องการ

๓. **ปลอดภัยต่อการใช้งาน** เลือกอุปกรณ์ที่ผลิตด้วยวัสดุที่มีคุณภาพไม่ก่อให้เกิด
อันตรายต่อผู้ใช้และสิ่งแวดล้อม โดยสามารถสังเกตได้จากเครื่องหมายรับรอง
คุณภาพของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) ที่ติดบนอุปกรณ์นั้น ๆ

๔. **มีความคุ้มค่าและประหยัดพลังงาน** เลือกอุปกรณ์ที่มีราคาเหมาะสมกับคุณสมบัติ
การใช้งาน และช่วยประหยัดพลังงานไฟฟ้า เช่น เลือกซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้าที่การไฟฟ้า
ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) รับรองประสิทธิภาพที่ผลิตภัณฑ์มีฉลากประหยัดไฟเบอร์ ๕
ติดแสดงบนอุปกรณ์



๑ อุปกรณ์ทำความสะอาดบ้าน

อุปกรณ์ในการทำสะอาดบ้านที่ใช้แรงงานคนเป็นหลัก แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ

๑.๑ ไม้กวาด



๑. ไม้ปัดขนไก่

ไม้ปัดขนไก่แบบเดิมทำจากขนไก่
ปัจจุบันใช้วัสดุต่าง ๆ เช่น เศษผ้า
ใยสังเคราะห์ทั่วไป

วิธีใช้ ใช้ปัดฝุ่นตามเครื่องเรือน
ต่าง ๆ

การเก็บรักษา เคาะฝุ่นออก
แขวนในที่ลับตาคนหรือแขวน
ไว้ในห้องเก็บของ



๒. ไม้กวาดแข็งหรือไม้กวาด

ทางมะพร้าว

วิธีใช้ ใช้กวาดได้ทั้งขยะเปียก ขยะแห้ง
และทุกสภาพพื้นผิว
ทั้งพื้นเรียบ ขรุขระ
แห้ง หรือเปียก

การเก็บรักษา

เคาะฝุ่นออก ถ้าเปียก
ให้ผึ่งในที่ร่มจนแห้ง
ควรเก็บในที่ลับตาคน
โดยใช้ด้ามตั้งลงบนพื้น
พึงไว้กับผนังได้ขายคาบ้าน
ไม่ควรผึ่งแดดหรือตากฝน
เพราะจะทำให้ทางมะพร้าว
เปราะหักง่าย อายุการใช้งานจะลดลง



๓. ไม้กวาดไม้ไผ่ (คราดหรือไม้กวาด

มือเสือ)
วิธีใช้ ใช้กวาดหญ้าที่ตัดแล้วหรือเศษใบไม้
ในสนามหญ้า

การเก็บรักษา

เคาะฝุ่นออก
เก็บในที่ลับตาคน
โดยใช้ด้ามตั้งลงบนพื้น
พึงไว้กับผนังได้ขายคาบ้าน
ไม่ควรผึ่งแดดหรือตากฝน
เพราะจะทำให้ไม้ไผ่เปราะหักง่าย
อายุการใช้งานจะลดลง



๔. ไม้กวาดดอกหญ้า

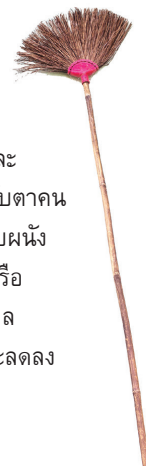
วิธีใช้ ใช้กวาดฝุ่นหรือขยะบนพื้นที่เรียบและแห้ง



การเก็บรักษา เคาะฝุ่นออก เจาะรูที่ปลายด้ามจับ ร้อยเชือกเพื่อใช้แขวนให้ปลายดอกหญ้าลอยเหนือพื้นเล็กน้อย หรือใช้ด้ามตั้งลงบนพื้นพิงไว้กับผนังห้อง ควรเก็บในที่ลับตาคน หรือไว้ในห้องเก็บของ

๕. ไม้กวาดด้ามยาว

วิธีใช้ ใช้กวาดหยากไย่



บนเพดานห้อง

การเก็บรักษา เคาะฝุ่นและดึงเศษหยากไย่ออก เก็บในที่ลับตาคน โดยใช้ด้ามตั้งลงบนพื้นพิงไว้กับผนังได้ชายคาบ้าน ไม่ควรผึ่งแดดหรือตากฝน เพราะจะทำให้เสียนวล เพราะหักง่าย อายุการใช้งานจะลดลง

๑.๒ แปรง

๑. แปรงลวด

วิธีใช้ ใช้ขัดพื้นหรือวัสดุที่หยาบและทนต่อการขัดขีด เช่น พื้นปูนซีเมนต์

การเก็บรักษา ล้างน้ำให้สะอาด วางผึ่งแดดให้แห้งโดยให้ขนลวดหงายขึ้น เพื่อป้องกันไม่ให้ฐานที่ทำจากไม้ชื้นรา แล้วเก็บไว้ในที่ชั้นเก็บของหรือในที่ลับตาคน



๒. แปรงพลาสติก

วิธีใช้ ใช้ขัดพื้นหรือวัสดุที่บอบบางและไม่ทนต่อการขัดขีด เช่น ไม้ พื้นกระเบื้องยาง พื้นกระเบื้องเคลือบ

การเก็บรักษา ล้างน้ำให้สะอาด วางผึ่งลมให้แห้ง ไม่ควรผึ่งแดด เพราะพลาสติกจะเปราะแตกเร็วขึ้น แล้วเก็บไว้ในที่ชั้นเก็บของหรือในที่ลับตาคน



๓. แปรงขนสัตว์

วิธีใช้ ใช้ขัดฝุ่นบนเสื้อผ้า

การเก็บรักษา เคาะฝุ่นออก แล้ววางบนชั้นในท้องเก็บของ หรือในลิ้นชักชั้นล่างของตู้เสื้อผ้า เพื่อให้พร้อมใช้งานเสมอ



เรื่องน่ารู้

ปัจจุบันมีอุปกรณ์ในการช่วยทำความสะอาดฝุ่นหรือเส้นผมบนเสื้อผ้าหลากหลายรูปแบบ เช่น ผ้านาโน กระดาษกาวแบบลูกกลิ้ง

๔. แปรงขัดโถส้วม

วิธีใช้ เนื่องจากขนแปรงมีลักษณะโค้งงอเล็กน้อยจึงใช้ขัดโถส้วมโดยเฉพาะ

การเก็บรักษา ขนแปรงผลิตจากวัสดุต่างกัน เช่น พลาสติก หลังใช้งานควรล้างน้ำให้สะอาดแล้วผึ่งลมให้แห้ง แขนงไว้ในห้องน้ำหรือเก็บไว้ในตู้ใต้อ่างล้างหน้า เพื่อให้พร้อมใช้งานเสมอ



๑.๓ สารที่ช่วยในการทำสะอาด

๑. น้ำยาล้างจาน

วิธีใช้ ใช้ล้างภาชนะและเครื่องครัวด้วยมือ หลังจากประกอบหรือรับประทานอาหารเสร็จแล้ว น้ำยาล้างจานจะทำให้สิ่งสกปรกและไขมันหลุดออกจากภาชนะ ทำให้ภาชนะสะอาด



การเก็บรักษา ปิดฝาขวดให้สนิท ควรเก็บให้เรียบร้อยในบริเวณที่ใช้ทำงาน



๒. ผงซักฟอกและน้ำยาซักผ้า

วิธีใช้ ใช้ซักเสื้อผ้าหรือช่วยชำระคราบสกปรกตามพื้นต่าง ๆ ห้ามใช้ล้างภาชนะใส่อาหาร

การเก็บรักษา ใส่ภาชนะที่กันน้ำได้และมีฝาปิดมิดชิด ควรเก็บให้เรียบร้อยในบริเวณที่ใช้งาน เช่น บริเวณที่ซักผ้า เก็บไว้ในห้องเก็บของและควรเก็บให้พ้นมือเด็ก



๓. น้ำยาขัดห้องน้ำ

วิธีใช้ ใช้ขัดล้างห้องน้ำ ขณะใช้ต้องสวมถุงมือยาง ใช้ผ้าปิดปากและจุ่มกเพื่อป้องกันอันตราย หลังปฏิบัติงานทุกครั้งต้องล้างมือและทำให้สะอาด เพื่อป้องกันไม่ให้สารเคมีทำลายผิวหนัง

การเก็บรักษา ปิดฝาขวดให้สนิท เก็บไว้ในห้องเก็บของให้พ้นมือเด็ก หรือเก็บไว้ในตู้ได้อย่างล้างหน้า



๔. สบู่

วิธีใช้ ใช้ซักเสื้อผ้า ล้างภาชนะ

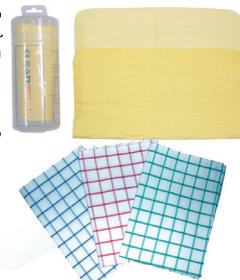
การเก็บรักษา ใส่ในกล่องสบู่เก็บไว้ในบริเวณที่ใช้งาน เช่น อ่างล้างภาชนะ บริเวณที่ซักผ้า และควรเก็บให้พ้นมือเด็ก ปัจจุบันมีสบู่สำหรับขจัดรอยเปื้อนให้เลือกใช้



๑.๔ อุปกรณ์ทำความสะอาดอื่น ๆ

๑. ผ้าเช็ดโต๊ะ

สมัยก่อนนิยมใช้ผ้าฝ้ายเนื้อแน่นหรือผ้าขนหนู ปัจจุบันมีนวัตกรรมที่ทันสมัยขึ้น โดยเฉพาะผ้าไมโครไฟเบอร์และผ้านาโนไฟเบอร์ ซึ่งเป็นนวัตกรรมขั้นสูง ด้วยเทคโนโลยีการผลิตที่ล้ำสมัย ผลิตจากใยสังเคราะห์ ๑๐๐% เส้นใยเล็กและละเอียดกว่าเส้นใยที่ได้จากธรรมชาติถึง ๑๐ เท่า จึงให้ความอ่อนนุ่มกว่า เช็ดลื่น เบาแรง ไม่เป็นขน ชับน้ำได้ดี เก็บกักฝุ่นไม่ให้ฟุ้งกระจายในขณะทำความสะอาด ไม่ทำให้พื้นผิวที่เช็ดเกิดริ้วรอย สามารถเช็ดคราบสกปรกให้สะอาดได้หมดจดในการเช็ดเพียงครั้งเดียว และทนทานต่อการชะล้างได้มากกว่าเส้นใยจากธรรมชาติ



วิธีใช้ ใช้เช็ดโต๊ะและเครื่องเรือนต่าง ๆ

การเก็บรักษา หลังใช้งานทุกครั้ง ควรซักให้สะอาด ตากให้แห้ง เก็บในลิ้นชักหรือวางบนชั้นในห้องเก็บของ



๒. ผ้าเช็ดพื้นหรือไม้ถูพื้น

วิธีใช้ ใช้ถูพื้นหลังจากกวาดเรียบร้อยแล้ว

การเก็บรักษา ซักผ้าให้สะอาด ตากให้แห้ง เก็บไว้ในลิ้นชักเก็บของ โดยจัดเก็บไว้ในชั้นล่างของลิ้นชัก ถ้าเป็นไม้ถูพื้น เมื่อซักสะอาดและผึ่งแดดจนแห้งแล้วให้แขวนไว้ที่ผนังห้องเก็บของ โดยให้ส่วนที่เป็นผ้าหรือฟองน้ำลอยอยู่เหนือพื้นเล็กน้อย



๓. แผ่นขัด

วิธีใช้ ใช้ขัดล้างภาชนะที่ทนต่อการขัดข่วน ได้แก่ กระทะเหล็ก หม้ออะลูมิเนียม

การเก็บรักษา ล้างน้ำให้สะอาด บีบให้แห้ง ใส่ไว้ในกล่องหรือตะแกรงที่โปร่ง แล้ววางไว้บนอ่างล้างภาชนะ



๔. ฟองน้ำ

วิธีใช้ ใช้ล้างภาชนะที่บอบบางไม่ทนต่อการขัดข่วน ได้แก่ พลาสติก ภาชนะที่เคลือบด้วยเทฟลอน

การเก็บรักษา ล้างน้ำให้สะอาด บีบให้แห้ง ใส่ไว้ในกล่องหรือตะแกรงที่โปร่ง แล้ววางไว้บนอ่างล้างภาชนะ



๕. ที่ตักผง

วิธีใช้ ใช้รองรับผงหรือขยะขณะกวาดพื้น

การเก็บรักษา บัดเศษฝุ่นออก ถ้าเปียกและเปื้อนให้ล้างด้วยน้ำให้สะอาด ผึ่งในที่ร่มให้แห้ง แล้ววางผึ่งไว้ในที่ลับตาคนหรือเก็บไว้ในห้องเก็บของ



๖. ชันน้ำ

วิธีใช้ ใช้ตักน้ำสำหรับงานทำความสะอาดต่าง ๆ

การเก็บรักษา ล้างน้ำให้สะอาด เช็ดให้แห้ง แล้วคว่ำไว้ในที่ลับตาคนหรือเก็บไว้ในชั้นในห้องเก็บของ



๗. ถุงมือยาง

วิธีใช้ ใช้สวมใส่เมื่อต้องสัมผัสกับสิ่งสกปรกมาก หรือสารเคมีต่าง ๆ เช่น น้ำยาขัดห้องน้ำ



การเก็บรักษา

ล้างน้ำให้สะอาด สวมไว้ในที่ปากขวดหรือปลายไม้เพื่อให้แห้งทั้งด้านนอกและด้านใน แล้วเก็บในลิ้นชักเก็บของ

๘. ถังน้ำ

วิธีใช้ ใช้ใส่น้ำสำหรับงานทำความสะอาดต่าง ๆ

การเก็บรักษา ล้างน้ำให้สะอาด คว่ำในที่ร่มให้แห้ง แล้วเก็บไว้ในที่ลับตาคนหรือเก็บไว้ในห้องเก็บของ



ประโยชน์ของการเลือกใช้และเก็บรักษาอุปกรณ์ให้ถูกวิธี

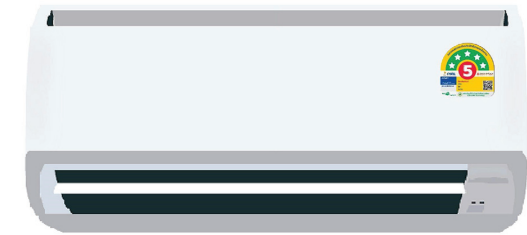


๑. ทำให้งานสำเร็จลงด้วยดีและรวดเร็ว
๒. ช่วยให้อุปกรณ์ต่าง ๆ มีอายุการใช้งานนานขึ้น ซึ่งเป็นการประหยัดรายจ่ายของครอบครัว

๒ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า

เครื่องใช้ไฟฟ้า หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อเปลี่ยนพลังงานไฟฟ้าเป็นพลังงานรูปอื่น เช่น เตาหุงต้มไฟฟ้า เปลี่ยนพลังงานไฟฟ้าเป็นพลังงานความร้อน

การใช้อุปกรณ์อำนวยความสะดวกประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้าจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัย และความประหยัด การเลือกซื้อจึงต้องเลือกเครื่องใช้ไฟฟ้าที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) รับรองประสิทธิภาพ ที่ผลิตภัณฑ์มีฉลากประหยัดไฟเบอร์ ๕ ติดแสดงบนผลิตภัณฑ์



ควรเลือกใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีฉลากประหยัดไฟเบอร์ ๕ ติดแสดงบนผลิตภัณฑ์

หมายเหตุ. จาก โครงการฉลากประหยัดไฟเบอร์ ๕, โดย ฉลากประหยัดไฟฟ้าเบอร์ ๕. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, ๒๕๖๗ (<https://labelno5.egat.co.th>)

อุปกรณ์อำนวยความสะดวกประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า มีดังนี้

๒.๑ หม้อหุงข้าวไฟฟ้า

หม้อหุงข้าวไฟฟ้า นิยมใช้กันมาก เพราะใช้ง่าย สะดวกรวดเร็ว ไม่เปลืองค่าเชื้อเพลิงมาก มีหลายแบบ ปัจจุบันที่ใช้อยู่มีแบบธรรมดาแบบฝาล็อก และแบบที่ควบคุมด้วยไมโครโพรเซสเซอร์

หม้อหุงข้าวบางชนิดใช้หุงข้าวและอุ่นข้าวแล้วยังสามารถใช้เป็นหม้อต้มอาหารอย่างอื่นได้ด้วย



• วิธีใช้หม้อหุงข้าวไฟฟ้า

๑. ศึกษาคู่มือการใช้หม้อหุงข้าวไฟฟ้าให้ละเอียดก่อนใช้
๒. ตรวจสอบสายไฟและปลั๊กเสียบไฟกับปลั๊กเสียบตัวหม้อหุงข้าว ถ้าชำรุดห้ามใช้ เพราะอาจเกิดอุบัติเหตุ ก่อให้เกิดการลัดไหม้ ไฟฟ้าลัดวงจร และทำให้เกิดไฟไหม้ได้ง่าย
๓. ขาวข้าวสารด้วยภาชนะอื่นให้สะอาด จึงเทใส่ในหม้อเพื่อป้องกันรอยขีดข่วน
๔. การวางหม้อหุงข้าวลงในหม้อชั้นนอก ควรตรวจให้แน่ใจว่าไม่มีสิ่งแปลกปลอมบนแผ่นทำความร้อน และที่ผิวของกันหม้อหุงข้าว ถ้าเปียกน้ำควรเช็ดให้แห้งก่อนวาง

๕. การหุงข้าวให้ปิดฝาหม้อ และเสียบปลั๊ก กดสวิตช์ลง ไฟจะสว่างตรงคำว่า Cook แสดงว่าหม้อหุงข้าวกำลังทำงาน และเมื่อข้าวสุกไฟจะไปสว่างที่คำว่า Warm แทน

๖. ไม่ควรเปิดฝาหม้อในขณะที่ข้าวยังไม่สุก เพราะจะสูญเสียความร้อนทำให้หม้อหุงข้าวทำงานนานขึ้น และเปลืองพลังงานไฟฟ้ามากขึ้น

๗. หลังจากหุงข้าวเสร็จแล้ว ควรถอดปลั๊กไฟออก



ขาวข้าวด้วยภาชนะอื่น



เช็ดผิวของกันหม้อชั้นในให้แห้ง



ปิดฝาหม้อหุงข้าวให้สนิท



เสียบปลั๊กและกดสวิตช์ลงให้ไฟสว่างที่คำว่า "Cook"



ไฟสว่างคำว่า "Cook" แสดงว่าหม้อหุงข้าวกำลังทำงาน

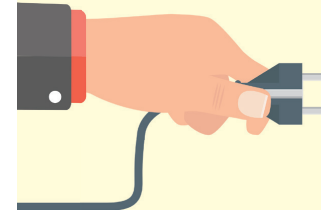


เมื่อข้าวสุกไฟจะสว่างที่คำว่า "Warm" แทน

• การดูแลรักษาหม้อหุงข้าวไฟฟ้า

๑. ถ้าไม่ได้ใช้หม้อหุงข้าวหรืออุ่นอาหารอยู่ ให้ถอดปลั๊กเสียบไฟ และปลั๊กเสียบตัวหม้อหุงข้าวออกเสมอ (บางยี่ห้อถอดแต่ปลั๊กเสียบไฟอย่างเดียว)

๒. การถอดปลั๊กควรจับที่ตัวปลั๊ก ห้ามใช้วิธีดึงสายไฟ การใช้สายไฟที่ไม่เหมาะสม เช่น สายไฟบิดหรือหัก เกิดการชำรุด อาจเป็นผลทำให้เกิดการชอร์ตหรือทำให้เกิดเพลิงไหม้ได้



๓. ไม่ควรล้างตัวหม้อชั้นนอกโดยแชลงในน้ำหรือใช้น้ำราด เพราะจะทำให้เกิดการเสียหายแก่เส้นลวดไฟฟ้าทำให้เครื่องเสียได้ ควรใช้ผ้าชุบน้ำบิดหมาด ๆ เช็ดรอบตัวหม้อ และใช้ผ้าแห้งเช็ดอีกครั้ง

๔. หมั่นดูแลตรวจสอบตัวหม้อชั้นนอกว่ามีกระแสไฟรั่วหรือไม่ ถ้ามีต้องรีบแก้ไขก่อนนำมาใช้

• ข้อควรระวังในการใช้หม้อหุงข้าวไฟฟ้า

๑. ไม่ควรปล่อยให้หม้อทำความร้อนโดยที่ตัวหม้อหุงข้าวชั้นในไม่ได้ตั้งอยู่ เพราะอาจเกิดความเสียหายได้

๒. ถ้ามีสิ่งแปลกปลอม เช่น เมล็ดข้าวติดอยู่ที่กันหม้อหุงข้าวชั้นใน หรือบนแผ่นทำความร้อน ควรเก็บออกให้หมดก่อนที่จะใช้

๓. ไม่ควรใช้วัตถุฉนวนหยาบทำความสะอาดหม้อชั้นใน เช่น ฝอยขัดหม้อ สกอตไบรท์ เพราะจะทำให้สารเคลือบผิวของหม้อชั้นในถูกทำลาย

๔. ไม่ควรทำหม้อชั้นในหล่นหรือกระแทกกับของแข็ง จนทำให้บุบหรือทำให้หม้อไม่สามารถสัมผัสกับแผ่นความร้อนได้สนิท เพราะจะทำให้การหุงได้รับผลไม่สมบูรณ์ตามที่ควรจะเป็น

๕. ห้ามใช้มือเปียกเสียบปลั๊ก จับสวิตช์ จับหม้อชั้นนอกหรือหม้อชั้นใน เพราะอาจเกิดอันตรายจากไฟฟ้ารั่วได้

๖. การปิดฝาหม้อควรปิดให้สนิทถ้ามีที่ล็อก ควรล็อกให้แน่น

